

A Fővárosi Ítéltábla a ... Ügyvédi Iroda ... által képviselt ... felperesnek a Dr. ... Ügyvédi Iroda ... által képviselt ... I. rendű és a jogi képviselő nélkül eljáró ... rendű alperes ellen szerződés teljesítése iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2013. február 22. napján kelt 13.G.24.967/2008/58. számú ítélete ellen az I. rendű alperes 59. sorszámu fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja és a marasztalás összegét 78.833.846 (Hetvennyolcmillió-nyolcszázharmincháromezer-nyolcszáznegyvenhat) forintról 78.533.846 (Hetvennyolcmillió-ötszázharmincháromezer-nyolcszáznegyvenhat) forintra leszállítja, egyebekben helybenhagyja;

kötelezi az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 500.000 (Ötszázezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az adóhatóság felhívására - 2.500.000 (Kettőtmillió-ötszázezer) forint le nem rótt jogorvoslati illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes módosított, 54. sorszámon előterjesztett végleges kereseti kérelmében elsődlegesen 49.725.689 forint tőke és ezen összeg után 2008. március 31. napjáig 4.570.307 forint ügyleti és késedelmi kamat, 2008. április 1. napjától a kifizetés napjáig évi 19 % mértékű (13 % ügyleti és 6 % késedelmi) kamata és perköltség megfizetésére kérte az I. rendű alperes kötelezését az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 320. §, 321. § (1) bekezdése, 319. § (2) bekezdése, 272. § (1) bekezdése és 274. § (2) bekezdés a) pontja alapján. Az elsődleges keresete megalapozatlansága esetére vagylagosan előterjesztett másodlagos kereseti kérelmében 78.833.846 forint és a tőke után középárányosan, 2009. július 24. napjától a jegybanki alapkamat + 8 % mértékű késedelmi kamat, valamint perköltség megfizetésére kérte az I. rendű alperes kötelezését a Ptk. 272. § (1) bekezdése, 274. § (2) bekezdése, valamint az I. rendű alperessel 2007. július 10. napján megkötött faktorálási keretszerződés V.1-3. pontjai, illetve a ..., ..., ... és a ... egyedi faktorálási szerződések 11. pontja alapján.

A fentiek mellett kérte, hogy kötelezze a bíróság a ... rendű alperest az I. rendű alperessel szemben megítélt követelése kielégítésének türése, a jelzáloggal lekötött és a ... rendű alperes tulajdonát

képező Budapest, ... kerület és helyrajzi számú ingatlanokból. Kérte az alperesek perköltségben marasztalását.

Elsődleges keresete alapjául a faktorálási keretszerződés X.2. pontjára hivatkozással állította, hogy a 2008. áprilisban kelt, alpereshez intézett levele elállásnak minősül, melyre tekintettel az eredeti állapot helyreállítása címén az I. rendű alperes köteles visszafizetni a felperes részére az egyedi faktorálási szerződések alapján a felperes által kifizetett vételárat és járulékait. Amennyiben a bíróság a 2008. áprilisban kelt levelet felmondásnak tekintené, úgy a keretszerződés XI.2. pontja alkalmazandó, valamint a Ptk. vonatkozó rendelkezései szerint a szerződés a jövőre nézve szűnik meg, a megszűnés előtt már teljesített, ellenszolgáltatás nélkül maradt pénzbeli szolgáltatás visszajár. Az I. rendű alperes fizetési kötelezettsége ebben az esetben is a felperes által megfizetett vételár és annak jogszabály szerinti járulécai.

A másodlagos kereseti kérelme azon alapult, hogy az I. rendű alperes készfizető kezességére tekintettel helytállni tartozik a faktorált, már lejárt bérleti díjkövetelésekért, ezért ha a bíróság a szerződés megszűnését sem elállás, sem felmondás alapján nem tartaná megállapíthatónak, a per tartama alatt, 2011. július 24. napján esedékessé vált utolsó bérleti díjakra tekintettel 54. sorszámú előkészítő iratában kidolgozta a 15. sorszámú előkészítő iratához csatolt bérleti szerződések 4. számú mellékletében részletezett esedékességű bérleti díjak alapján a bérleti szerződések kezdetétől azok lejártáig számított faktorált követelés összegét, mely a négy bérleti szerződés alapján teszi ki a másodlagos kereseti kérelmében megjelölt összeget. Ez után a faktorálási keretszerződés IX.3. pontja szerinti mértékű késedelmi kamatot követelt, középáramos időtől kezdődően.

Az I. rendű alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy nincs tudomása arról, hogy a felperes a vele kötött szerződést érvényesen mikor és milyen módon mondta fel. Kifogásolta, hogy a felperes csak az I. és a ... rendű alperessel szemben nyújtotta be a keresetét, álláspontja szerint a bérleti szerződések bérlőit is perbe kellett volna állítania, akik egyenes adósként felelnek a tartozások megfizetéséért. Felperes nem igazolta, hogy a bérlőktől milyen összegű bérleti díjtartozást hajtott be. Szerinte az érvényesített követelés nem tekinthető lejárt követelésnek, mivel a felmondásról az alperesek nem szereztek tudomást. A fax-napló a felmondás sikeres kézbesítését nem igazolja, továbbá a felperes annak ellenére, hogy tudott az I. rendű alperes ügyvezetőjének előzetes letartóztatásáról, megszegve a jóhiszemű eljárás követelményeit, felszólítását meg sem kísérelte kézbesíteni a BV intézetbe. Kérte az eljárás felfüggesztését az I. rendű alperes ügyvezetőjével szemben folyamatban lévő büntetőeljárás jogerős befejezéséig.

A ... rendű alperes a vele szemben előterjesztett kereset elutasítását kérte, és csatlakozott az I. rendű alperes eljárás felfüggesztésére vonatkozó indítványához.

Az elsőfokú bíróság a 2013. február 22. napján kelt 13.G.24.967/2008/58. számú ítéletével kötelezte az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperes részére 78.833.846 forintot és ennek 2009. július 24. napjától a kifizetésig minden késedelemmel érintett naptári félév teljes idejére a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 8 %-kal növelt mértékű kamatát, valamint 3.175.100 forint perköltséget; amennyiben az I. rendű alperes a fenti kötelezettségét nem teljesíti, kötelezte ... rendű alperest annak tűrésére, hogy felperes követelése 49.725.692 forint és járulécai erejéig a Budapest, ... kerület hrsz.-ú és a Budapest, ... kerület hrsz. alatti ingatlanból kielégítést nyerjen; az ezt meghaladó keresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság az elsődleges kereset alaptalanságára vont le következtetést, megállapította, hogy felperes a faktorálási keretszerződés X. pontjában meghatározott azon nyilatkozatot, melynek alapján a felek kötelesek lettek volna az eredeti állapot helyreállítására, nem tett, a követelés viszont-átruházására nem került sor, így választási jog nem illette meg. A 2008 áprilisában kelt

levele nem szerződéstől elállás, hanem annak felmondása. Ugyanakkor a felmondás jogcímén előterjesztett kereset sem megalapozott, ugyanis felhívás ellenére nem igazolta, hogy a bérlőkkel megkötött bérleti szerződések felmondására sor került, ekként a bérlők fizetési kötelezettsége lejárt, és ez alapján szólította fel az I. rendű alperest teljesítésre, majd a kezesi kötelezettsége nem teljesítése miatt mondta fel a szerződést. Nem osztotta az elsőfokú bíróság I. rendű alperesnek a felmondás nem szabályszerű kézbesítésére vonatkozó érvelését, a keretszerződés XII/2. pontján keresztül alkalmazandó Üzletszabályzat ...3. pontja alapján megállapította a felmondás kézbesítésének szabályszerűségét, utalva arra, hogy a faxon is kézbesített felmondás a faxnapló tanúsága szerint az I. rendű alpereshez megérkezett, annak nincs jelentősége, hogy az I. rendű alperes ügyvezetője 2008 márciusától előzetes letartóztatásban volt. A fenti szerződési rendelkezésekre, valamint arra figyelemmel, hogy a küldeményt nem az ügyvezető részére, hanem az I. rendű alperesi társaság részére kellett kézbesíteni, nincs jelentősége annak sem, hogy felperes tudott-e az ügyvezető letartóztatásáról, a büntetés végrehajtási intézetbe kézbesítést nem kellett megkísérelnie.

Megalapozottnak találta ugyanakkor az elsőfokú bíróság felperes másodlagos keresetét, melyet arra alapított, hogy a bérlők bérleti díjtartozásai az eljárás alatt lejártak, így a teljes vételár valamennyi szerződés esetén esedékessé vált. Megállapítást nyert, hogy a szerződések szerint a bérleti díjtartozások utolsó részletének esedékessége 2011. július 24. napja volt, helytállóan állította tehát a felperes a követelések esedékessé válását. A Ptk. 274. § (1) bekezdése, (2) bekezdés a) pontja szerint az I. rendű alperes a felperessel kötött faktorálási keretszerződésben készfizető kezességet vállalt az egyedi faktoring szerződésekben megvásárolt követelés valamennyi kötelezettje tartozásának megfizetéséért. A bérleti szerződésen alapuló kötelezettségek teljesítése elmaradt, ezért az I. rendű alperes készfizető kezesi helytállási kötelezettsége érvényesítésére felperes jogosultta vált. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az I. rendű alperes alaptalanul kifogásolta, hogy felperes nem állította perbe az egyenes adósokat, ugyanis az I. rendű alperes készfizető kezesként felel, az egyenes adósok perbeállítása nem szükségszerű. Nem osztotta azon I. rendű alperesi védekezést sem, hogy felperest terhelte az egyenes adósok teljesítése elmaradásának bizonyítása, ezzel szemben az I. rendű alperest terhelte annak igazolása, hogy felperes részére a bérlők fizetési kötelezettségüket teljesítették. A Ptk. 251. § (1) bekezdése alapján arra vont le következtetést, hogy ... rendű alperes jelzálogkötelezettként a felperessel kötött jelzálogszerződések alapján tűrésre kötelezhető, azonban kizárólag az általa elvállalt 49.725.692 forint követelés és járulékai erejéig, az ezt meghaladó kereset alaptalan.

Az ítélet ellen az I. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen a per tárgyalásának felfüggesztését, másodlagosan az ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását, harmadlagosan a hatályon kívül helyezését kérte.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a kérelme ellenére nem függesztette fel az eljárást a Szegedi Törvényszék előtt folyó büntetőeljárás jogerős befejezéséig, továbbá a felfüggesztés elvetésének indokait a határozat nem tartalmazza. Fenntartotta azon álláspontját, hogy a személyi és tárgyi összefüggés okán elengedhetetlen a per tárgyalásának felfüggesztése, eltérő esetben előfordulhat eltérő tényállás megállapítása, célszerű lenne az ott lefolytatott széleskörű bizonyítás eredményét felhasználni a polgári perben.

Változtatlanul állította az I. rendű alperes, hogy felperes rosszhiszeműen járt el, ugyanis tudott a büntetőeljárásról, az I. rendű alperesi törvényes képviselővel szembeni kényszerintézkedésről, ezt kihasználva próbált levelezni, tudva, hogy az átvételre nem kerül.

Kifogásolta továbbá, hogy felperes nem állította perbe az egyenes adósokat a ... rendű alperes kivételével, illetőleg kisebb tételt leszámítva nem igazolta, hogy részükről teljesítés történt-e. Ennek az I. rendű alperesi készfizető kezesi felelősség miatt lenne kiemelt jelentősége, I. rendű alperes ugyanis nem tudja, hogy melyik egyenes adós fizetett, így az I. rendű alperes akként lett kezesség

jogcímén marasztalva, hogy azt sem tudja, melyik adós ellen, és milyen összeg erejéig fordulhat. Indítványozta a felperes, az egyenes adósok és az I. rendű alperes bankszámla kivonatainak összevetését.

Felperes fellebbezési ellenkérelmében az első fokú ítélet helybenhagyását kérte. Véleménye szerint a büntetőeljárásban hozott ítélet jelen perbeli jogviszony megítélésére nem hathat ki, annak tárgya kizárólag az, hogy az I. rendű alperes ügyvezetője bűncselekményt követett-e el, vagy sem. Vitatta, hogy tudott volna arról, az I. rendű alperes ügyvezetőjét mikor helyezték előzetes letartóztatásba, ennek egyébként sincs jelentősége, mert a küldeményeket az I. rendű alperesi társaságnak kívánta kézbesíteni, melynek kötelezettsége volt gondoskodni a küldemények kézbesíthetőségéről. Állította, hogy a fax visszaigazolás megtörtént, így az Üzletszabályzata értelmében a kézbesítés szabályszerű volt.

Vitatta felperes az egyenes adósok perbeállításának szükségességére vonatkozó fellebbezési érvelést is; a készfizető kezesség lényege, hogy nincs sortartás, az adós perben állása nem szükséges. Pénzügyintézetként igazolta, hogy az adósok teljesítése mennyi volt, nemleges tény bizonyítása pedig fogalmilag kizárt. Nyomatékkal hivatkozott arra, hogy az alperessel kötött szerződések alapján az I. rendű alperesnek lett volna kötelezettsége kimutatást készíteni és tájékoztatást adni az adósok technikai számlájára érkező befizetéseiről.

Az ügy iratainak jogorvoslati elbírálásra történő felterjesztését követően a Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.687/2013/4. számú jogerős végzésével megállapította, hogy felperes jogutóda a ... Hitelintézet; 10.Gf.40.687/2013/9. számú végzésével megállapította, hogy a ... Hitelintézet megszűnése folytán a jogorvoslati eljárás a felperesi jogutód perbevonásáig vagy önkéntes perbelépéséig, 2014. február 28. napján félbeszakadt; 10.Gf.40.343/2014/2. számú végzésével megállapította, hogy a ... Hitelintézet jogutóda a ... Zártkörűen Működő Részvénytársaság (névváltozást és a felszámolási eljárás elrendelését követően: ... Zártkörűen Működő Részvénytársaság „felszámolás alatt”).

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján. Felperesi fellebbezés hiányában nem képezte a másodfokú eljárás tárgyát a keresetet meghaladóan elutasító, valamint az elsődleges keresetet elutasító ítéleti rendelkezés felülvizsgálata. Tekintettel arra, hogy ... rendű alperes nem nyújtott be fellebbezést az ítélettel szemben, túrésre kötelezése jogcíme és összecszerúsége megalapozottságának vizsgálatára szintén nem volt eljárési lehetőség.

A fellebbezés érdemben nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla elsődlegesen a fellebbezésben is fenntartott felfüggesztés iránti kérelemre tekintettel rögzíti, helytállóan hivatkozott az I. rendű alperes a fellebbezésében arra, hogy az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában nem tért ki a per tárgyalásának felfüggesztése iránti kérelme 47. sorszámú jegyzőkönyvben külön végzéssel történő elutasításának indokaira. Pervezető végzését akkor megindokolni nem volt köteles, mivel azonban az az érdemi ítélet elleni fellebbezésben támadható, a felterjesztés mellőzésének indokairól az ítéletben kellett volna számot adnia, elmulasztásával megsértette a Pp. 221. § (1) bekezdésében előírt indokolási kötelezettségét, az I. rendű alperes indítványával szemben miért nem tekintette előkérdésnek az I. rendű alperes ügyvezetője ellen folyamatban lévő büntetőeljárás jogerős befejezését. A 47. sorszámú végzés Pp. 254. § (1) bekezdése alapján történő felülbírlata során a Fővárosi Ítéltábla is egyetértett a kérelem elutasításával. Felfüggesztés iránti kérelmét az I. rendű alperes maga is célszerűségi okra alapította, arra hivatkozott, hogy az ott lefolytatott széleskörű bizonyítás eredménye jelen perben is

felhasználható lenne, ez azonban az egységes bírói gyakorlat szerint nem alapozza meg a per tárgyalásának felfüggesztését (BDT2001. 486; BH.1991. 35). Felfüggesztésre abban az esetben kerülhet sor, ha a per eldöntése - az I. rendű alperesi társaság marasztalásának jogalapja, összecszerúsége - a meghozandó ítélet tartalmára kiható előzetes kérdés elbírálásától függ. Ilyen körülményt az I. rendű alperes nem jelölt meg, nem fejtette ki, hogy ügyvezetőjének esetleges bűnössége mennyiben befolyásolja az I. rendű alperes által sem vitatott érvényességű szerződésekre alapított felperesi követelés megalapozottságát. A per adataiból előkérdésnek tekinthető összefüggés szintén nem következik, ezért helyes az elsőfokú bíróság e tárgyban hozott elutasító végzése, ugyanezen okból az ítéletábra sem látott alapot a per tárgyalásának másodfokú eljárásban történő felfüggesztésére.

A fellebbezésben írtakkal szemben nem sértett eljárási szabályt az elsőfokú bíróság, amikor nem hívta fel a felperest az ... Zrt., a ... rendű alperesen kívüli, további egyenes adós perbeállítására. Tartalma szerint az I. rendű alperes a Pp. 51. § a) pontjának megsértését állította.

A Pp. 51. § a) pontja úgy rendelkezik, több felperes együtt indíthat pert, illetőleg több alperes együtt perelhető, ha a per tárgya olyan közös jog, illetőleg olyan közös kötelezettség, amely csak egységesen dönthető el, vagy ha a perben hozott döntés a pertársakra, a perben való részvétel nélkül is kiterjedne.

A Ptk. 272. § (1) bekezdése szerint kezességi szerződéssel a kezes arra vállal kötelezettséget, hogy amennyiben a kötelezett nem teljesít, maga fog helyette a jogosultnak teljesíteni.

A 274. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, a kezes nem követelheti, hogy a jogosult a követelést először a kötelezettől hajtsa be (készfizető kezesség), ha a felek így állapodtak meg.

Azt, hogy fennáll-e az egyenes adósok és a készfizető kezes között egységes pertársaság, az anyagi jog szabályai alapján kell eldönteni. Mivel a felek a keretszerződésben és az egyedi szerződésekben készfizető kezességben állapodtak meg, az I. rendű alperest sortartási kifogás nem illeti meg. A követelés esedékessé válásával a felperes választhatott, kivel szemben kívánja az igényét érvényesíteni, ezért nem kifogásolhatja az I. rendű alperes alappal a pertársaságra vonatkozó eljárási szabály megsértését.

A per érdemét tekintve az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges mértékben feltárta és helytálló jogi következtetéssel marasztalta az I. rendű alperest a felperes másodlagos kereseti kérelme szerint.

A felperes a másodlagos keresetét a felek között létrejött érvényes faktorálási keretszerződés és egyedi szerződések rendelkezéseire alapította. Helytállóan rögzítette az elsőfokú bíróság az ítéletében, hogy a követelés, az iratok között elfekvő bérleti szerződések, és a bérleti díjak fizetési ütemezését tartalmazó 4. számú mellékletek alapján 2011. július 24-én lejárt.

Az alperes a bérleti díjak mértékét, esedékességét nem vitatta. A felperes okiratokkal - a bérleti szerződésekkel és mellékleteikkel, az egyedi faktorálási szerződésekkel - igazolta követelése összecszerúságát és esedékessé válását, ezért megalapozatlanul kifogásolta az első fokú eljárás során az I. rendű alperes annak bizonyítatlanságát, hogy a felperes az egyenes adósoktól milyen összegű bérleti díjtartozást hajtott be. Fellebbezésében az I. rendű alperes már azt kifogásolja, hogy a felperes nem igazolta, hogy az egyenes adósok részéről történt-e teljesítés, mely nélkül az I. rendű alperes nem tudja, hogy melyik egyenes adós fizetett, mivel ők megkeresve sem lettek. A felperes által szolgáltatott okirati bizonyítékokkal szemben az alperes érdekében állt annak hitelt érdemlő bizonyítása, ezért a bizonyítás a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint őt terhelte, hogy a bérlők teljesítésére tekintettel a felperes követelése az általa megjelölnél kisebb összegű.

Megalapozottan hivatkozott e körben a felperes a fellebbezési ellenkérelmében arra, hogy a keretszerződés IV.8. pontja, V.2. pontja, valamint VI.1. pontja értelmében e tárgyban az adatszolgáltatás az I. rendű alperes szerződéses kötelezettségét képezte, kötelezettséget vállalt arra, hogy a faktorált bérleti díjakat a felperes által vezetett technikai számlájára szedi be, mely szerződéses rendelkezések alapján tudnia kellett a bérlők esetleges teljesítéséről, azonban tényszerű előadást az első fokú eljárás során sem tett a bérlők teljesítésére vonatkozóan, maga sem állította, hogy a felperes a keresete összecszerűségének meghatározása során figyelmen kívül hagyott volna oda érkezett bérlői teljesítést. Egyebekben a másodlagos kereset összecszerűségét nem kifogásolta. Megjegyzi a Fővárosi Ítéltábla, hogy a ... rendű alperes, aki a négy egyedi faktoring szerződésből háromban kötelezett (az alapul szolgáló bérleti szerződések bérlője), a perben maga sem állította, hogy díjfizetési kötelezettségét akár részben teljesítette volna, holott zálogkötelezettként ennek előadása nyilvánvalóan érdekében állt volna.

Tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság a másodlagos kereseti kérelemnek adott helyt, nincs jelentősége annak, hogy az I. rendű alperes ügyvezetője átvette-e a felperes felmondás megnevezésű iratát, mivel a készfizető kezességre alapított másodlagos kereseti kérelme attól független.

Az alperes fellebbezése a kereset elutasítására irányult, ezért erre vonatkozó kifejezett fellebbezési kérelem hiányában sem volt akadálya annak, hogy a Fővárosi Ítéltábla hivatalból észlelje, a felperes a 48. sorszámú beadványa mellékleteként csatolt igazolás szerinti 300.000 forint összegű I. rendű alperesi teljesítéssel nem csökkentette másodlagos keresete összegét, ezért a marasztalási összeget azzal leszállította, mely azonban csekély mértékére tekintettel nem indokolta a perköltségre vonatkozó rendelkezés megváltoztatását.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, egyebekben - kiegészített indokolással - helybenhagyta.

A fellebbezés érdemben nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a másodfokú bíróság az I. rendű alperest a felperes ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségének megfizetésére, melynek mértékét mérlegeléssel, a másodfokú eljárásban kifejtett képviseleti munka időigényét és bonyolultságát is figyelembe véve határozott meg a 32/2003. (VI... 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései alapján. Az I. rendű alperes köteles továbbá a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint megfizetni az állam javára az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt jogorvoslati illetéket.

Budapest, 2015. április 29.

Dr. Tibold Ágnes s.k.
a tanács elnöke, előadó bíró

Levek Istvánné dr. s.k.
bíró

Dr. Pusztai Anita s.k.
bíró

